

Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju Medicinskoga fakulteta
KBC Zagreb ♦ Kišpatićeva 12 ♦ 10000 Zagreb

**SJÖGREN'OV SINDROM U UPALNIM REUMATSKIM BOLESTIMA
- DIJAGNOSTIČKI I TERAPIJSKI PROBLEM**
**SJÖGREN'S SYNDROME IN INFLAMMATORY RHEUMATIC DISEASES
- DIAGNOSTICAL AND TREATMENT PROBLEM**

Jasenka Markeljević ♦ Nada Čikeš ♦ Branimir Anić ♦ Dubravka Bosnić ♦ Mirna Sentić

Sjögrenov sindrom (SS) kao ekstraartikularna manifestacija upalnih reumatskih bolesti zahtijeva multidisciplinarni pristup bolesniku u dijagnostičkom i terapij-

skom pogledu, s obzirom na primarni i sekundarni oblik; moguću malignu alteraciju i na kliničku sliku koja varira od glandularnog do ekstraglandularnog oblika sa sistem-

skim zahvaćanjem vitalnih organskih sustava. Glandularni oblik primarnog SS očituje se smanjenom sekrecijom suza i sline, upalom te suhoćom sluznica respiratornog, gastrointestinalnog i urogenitalnog sustava, koje mogu rezultirati erozijom, nekrozom i perforacijom sluznice s reprekusijama na njihovu funkciju. Ekstraglandularni oblik primarnog SS se može preklapati sa sistemskim očitovanjem upalnih reumatskih bolesti zahvaćanjem lokomotornog sustava, intersticija plućnog parenhima i bubrega, centralnog i perifernog živčanog sustava, pojavom Raynaudovog sindroma i vaskulitisa. U upalnim reumatskim bolestima SS je najčešće sekundaran u reumatoidnom artritisu, sistemskom eritemskom lupusu, seronegativnim artropatijama, polihondritisu, progresivnoj sistemske sklerozi i drugdje.

Pravovremeno prepoznavanje SS i diferencijalno dijagnostički pristup omogućuju rezultati najnovijih istraživanja o ulozi subpopulacija limfocita, citokina i translokacije kromosoma u imunopatogenezi i potencijalnoj malignoj alteraciji u Non Hodgking limfom. Evaluacija kliničkih i laboratorijskih parametara u bolesnika s upalnom reumatskom bolesti i pridruženim SS zahtijeva suradnju reumatologa, oftalmologa i internista u procjeni optimalnog dijagnostičkog i terapijskog pristupa koji osim simptomatske terapije uz standardne protokole uključuje i diferentnu primjenu imunomodulatora te blokatora M3 (muskarinskih) receptora kako bi svele na minimum potencijalne komplikacije.

Cljučne riječi: Sjögrenov sindrom, upalne reumatske bolesti